

REPUBLIKA
SLOVENIJA
OKROŽNO
SODIŠČE

MARIBOR

Podpisnik: Anita Bastl
Izdajatelj: SIGOV-CA
Serijska št.: 1238847014016
Podpisano: 24.12.2024 10:40

Opr. št. M PgP 1/2024

03913964

MZMD
Vseslovensko združenje malih delničarjev
PanSlovenian Shareholders Association

Prejeto: 03. 01. 2025

Sig. števil: _____

Odgovor dne: _____

SKLEP

Okrožno sodišče v Mariboru je po okrožni sodnici svétnici Aniti Bastl,

v postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank predlagateljev: 1. REPUBLIKA SLOVENIJA, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, **VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE**, Gregorčičeva 20, Ljubljana, matična št. 5854814000, ki jo zastopa Državno odvetništvo Republike Slovenije, 2. **DRUŠTVO MALI DELNIČARJI SLOVENIJE**, Tomšičeva ulica 1, Ljubljana, matična št. 4009908000, 3. **Vseslovensko združenje malih deležnikov**, Hrenova ulica 13, Ljubljana, matična št. 2301962000,

zaradi **izdelave predhodnega mnenja**,

o **presoji reprezentativnosti med interesnima združenjima**,

izven naroka, dne **24. decembra 2024**,

ODLOČILO:

Za reprezentativno združenje se šteje Vseslovensko združenje malih deležnikov.

OBRAZLOŽITEV:

1. Predlog za izdelavo predhodnega mnenja sta poleg Vlade Republike Slovenije podali dve interesni združenji, in sicer Društvo mali delničarji Slovenije (v nadaljevanju: Društvo MDS) in Vseslovensko združenje malih deležnikov (v nadaljevanju: VZMD), zato je sodišče glede na drugi odstavek 23. člena Zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB-1) s to odločitvijo opravilo presojo, katero od navedenih združenj se šteje za najbolj reprezentativno glede na kriterije, ki so določeni v 5. členu Zakona o kolektivnih tožbah (ZKolT). Sodišče je obema interesnima združenjema dalo možnost, da se izjavita o reprezentativnosti drugega združenja. VZMD je podal odgovor dne 26. 11. 2024, Društvo MDS pa dne 19. 12. 2024. Vsako združenje je zase vztrajalo, da je najbolj reprezentativno.
2. Glede kriterija obstoja neodvisnosti združenja in da ni pod vplivom oseb, ki niso člani skupine, zlasti da ni pod vplivom oseb, ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave, sta obe interesni združenji podali izjavo, da nista pod navedenimi vplivi, VZMD pa je podalo tudi izjavo, da je neodvisno (dokaz A1 in A13), ter je izkazalo, da ima status potrošniške organizacije in je vpisano v register potrošniških organizacij (razvidno iz izpisa seznama potrošniških organizacij - dokaz A12). V skladu z 226. členom Zakona o varstvu potrošnikov (ZVPot-1) je pogoj za vpis v register potrošniških organizacij nevtralnost in neodvisnost organizacije od interesov ponudnikov blaga, storitev ali digitalne vsebine, kar pomeni, da organizacija ne sme pridobivati sredstev od ponudnikov blaga, storitev ali digitalne vsebine. Pogoj, da je upravičena oseba neodvisna in ni pod vplivom oseb, ki niso člani skupine, zlasti da ni pod vplivom oseb, ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave, je bil vključen med kriterije za presojo reprezentativnosti, ki so določeni v drugem odstavku 5. člena ZKolT, zaradi celovitega prenosa Direktive 2020/1828¹, in sicer 25. uvodne izjave in 4. člena te direktive². Ker je VZMD potrošniška organizacija, že zaradi tega statusa mora biti

1 Direktiva (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES.

2 Kvalificirani subjekt mora izpolnjevati merilo, da je neodvisen in ni pod vplivom oseb, ki niso potrošniki, zlasti da ni pod vplivom trgovcev, in ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne zastopniške tožbe tudi v primeru financiranja s strani tretjih oseb, in ima v ta namen vzpostavljene postopke, ki preprečujejo tako vplivanje in nasprotje med

nevtralno in neodvisno od interesov ponudnikov blaga, storitev ali digitalne vsebine. Sodišču niso znane okoliščine, ki bi izkazovale, da ni podan pogoj iz 1. alineje drugega odstavka 5. člena ZKoliT za katero od navedenih dveh združenj, VZMD pa je obstoj kriterija reprezentativnosti iz 1. alineje drugega odstavka 5. člena ZPSVIKOB-1 dodatno utemeljilo in izkazalo s svojim statusom potrošniške organizacije. Društvo MDS je tudi navedlo, da je za razliko od njega VZMD oškodovancem začel svoje aktivnosti pri njihovem zastopanju zaračunavati, zaradi česar je položaj VZMD interesno enak odvetniškemu položaju, kar zmanjšuje njegovo neodvisnost in iz njega dela osebo, ki ima ekonomski interes za vložitev kolektivne tožbe. Teh navedb Društvo MDS ni z ničemer izkazalo, pa tudi če resnično zaračunava svoje aktivnosti pri zastopanju oškodovancev, zaradi tega to združenje ni neodvisno. Lahko je pod ekonomskim vplivom njenih članov oziroma oškodovancev, ne sme pa biti pod ekonomskim vplivom oseb, ki niso člani skupine. Ne nazadnje aktivnosti združenja pomenijo finančno obremenitev združenja. Več kot je aktivnosti posameznega združenja, višji so njegovi stroški. Zato ni nedopustno, da člani skupine pomagajo financirati aktivnosti združenja. Glede navedb Društva MDS, da VZMD širi svoje dejavnosti in ima širšo skupino oškodovancev, kar povečuje interesna nasprotja, sodišče ugotavlja, da so takšne navedbe pavšalne, brez konkretnih dejstev in neizkazane. Da VZMD predstavlja širšo skupino oškodovancev, tudi različnih, lahko pomeni, da ima posledično več različnih izkušenj. Takšnih navedb tako ni mogoče samo po sebi šteti kot dejstvo, ki zmanjšuje neodvisnost interesnega združenja.

3. Obe interesni združenji sta tudi izkazali, da razpolagata s finančnimi sredstvi za zastopanje skupine, pri čemer je VZMD izkazalo imetništvo vrednostnih papirjev s predložitvijo zbirnih izpisov stanja na računih vrednostnih papirjev v centralnem registru na dan 2. 10. 2024 (dokazi A14 – A21) v skupni ocenjeni vrednosti 157.182,45 EUR, Društvo MDS pa se je sklicevalo na javno objavljena letna poročila na spletnem portalu AJPES (dokazi C), iz katerih izhaja, da je imelo v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2023 čistih prihodkov v višini 48.861,66 EUR, v obdobju od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2023 pa 60.060,20 EUR.
4. Društvo MDS je le posplošeno trdilo, da ima kadrovske resurse za opravljanje svojega dela ter da ima med rednimi in pridruženimi člani številne pravnike in ekonomiste ter druge relevantne strokovnjake s področja vlaganja na organiziranem trgu, brez konkretizacije, kdo so ti pravniki in ekonomisti, ki so njegovi člani, niti koliko jih je niti ni o tem predložilo dokazil, medtem ko je VZMD s predloženimi dokazili izkazalo, da ima ustrezne človeške vire ter pravno znanje za zastopanje skupine. Kot izhaja iz potrdila o številu zaposlenih (dokaz A23), VZMD v obdobju zadnjih deset let za polni delovni čas zaposluje tri ljudi, ki vsi aktivno sodelujejo v konkretni zadevi in s svojim znanjem ter izkušnjami vseskozi delujejo v najboljšem interesu članov skupine, in ima tudi strokovni svet, ki ga sestavlja 17 članov (med drugim tudi dr. Ludvik Toplak, dr. Borut

lastnimi interesi, interesi njegovih ponudnikov financiranja ter interesi potrošnikov.

Bratina in dr. Branko Korže), kar je razvidno iz seznama članov strokovnega sveta (dokaz A24), pri čemer je predsednik strokovnega sveta VZMD dr. Ludvik Toplak, ki je doktor pravnih znanosti in profesor prava z obsežnim opusom pravnih del in številnimi referencami. Člana strokovnega sveta sta tudi dr. Borut Bratina in dr. Branko Korže, ki sta prav tako doktorja pravnih znanosti in aktivno delujoča profesorja. Nadalje je VZMD izkazalo, da se predsednik redno udeležuje dogodkov na nacionalni in mednarodni ravni, kjer izpopolnjuje svoje pravno znanje na področju varovanja malih deležnikov. Kot vabljeni gost se je udeležil na primer ESAs Consumer Protection day v Budimpešti leta 2024 (kar izhaja iz prispevka v zvezi z udeležbo na dogodku³), ESAs Consumer Protection day v Madridu leta 2023 (razvidno iz prispevka v zvezi z udeležbo na dogodku⁴) in European Consumer Summit v Bruslju leta 2023 (kar izhaja iz prispevka v zvezi z udeležbo na dogodku⁵). V obdobjih povečanega dela pa ima VZMD ustaljeno prakso sodelovanja s študenti različnih fakultet, ki lahko prevzamejo določen obseg administrativnih del in lažjih opravil ter sodeluje s številnimi odvetniškimi pisarnami in odvetniki, ki mu nudijo dodatno strokovno pomoč. Da navedeno združenje nudi podporo sproženim postopkom v Sloveniji in tujini, izhaja tudi iz primera obravnave pred Velikim senatom Sodišča EU v Luksemburgu (dokaz A33).

5. Sodišče nadalje ugotavlja, da sta obe združenji izkazali aktivnosti v zvezi s kriterijem ozaveščanja glede kršitve ter aktivnosti, usmerjene v prostovoljno prenehanje kršitev in prostovoljno povrnitev oškodovanj s strani povzročitelja. Tako je Društvo MDS zaradi iskanja izvensodnih rešitev, povezanih s kasnejšim izvedenim izbrisom, od leta 2013 dalje preventivno delovalo z ozaveščanjem, predlagalo prostovoljno prenehanje kršitev in prostovoljno povrnitev oškodovanj s strani povzročitelja (razvidno zlasti iz izjave za javnost z dne 22. 10. 2013 – dokaz A50, dopisa Državnemu zboru Republike Slovenije z dne 22. 10. 2013 – dokaz A50, dopisa Uradu predsednika Republike Slovenije z dne 31. 1. 2018 – dokaz A50, o čemer je navedeno društvo prejelo odgovor z dne 12. 2. 2018 – dokaz A50, nadalje iz dopisa Vladi Republike Slovenije z dne 12. 6. 2020 – dokaz A50, odgovora Ministrstva za finance z dne 12. 2. 2018 – dokaz A50), organiziralo številne sestanke ter je izdelalo seznam podrejenih in hibridnih obveznic slovenskih sistemskih bank, ki je bil predložen kot dokaz (dokaz A50).

3 <https://www.vzmd.si/novice/budimpesta-milano-skupna-konferenca-regulatornih-in-nadzornih-organov-eu-esas-consumer-protection-day-ter-pricetek-letnega-srecanja-svetovne-federacije-investitorjev-oboje-ob-aktivni-udelezbi-predsednika-vzmd-tudi-ob-njegovem-imenovanju-v-nov-stalni-odbor-evropskega-organa-za-vrednostne-papirje-in-trge>.

4 <https://www.vzmd.si/novice/esas-consumer-protection-day-skupna-konferenca-regulatornih-in-nadzornih-organov-eu-v-madridu-ob-udelezbi-predsednika-vzmd-clana-posvetovalnih-skupin-pri-evropski-komisiji-in-evropskem-organu-za-vrednostne-papirje-in-trge>.

5 <https://www.vzmd.si/novice/european-consumer-summit-na-povabilo-evropske-komisije-predsednik-vzmd-gost-osrednjega-evropskega-srecanja-na-podrocju-varstva-potrosnikov>

-
6. K dialogu je navedeno društvo vabilo tudi predstavnike Evropske komisije (razvidno iz priloženega poziva imetnikov obveznic k dialogu - dokaz A50) ter že 22. 10. 2013 pisalo poslancem Državnega zbora RS in jim predstavilo svoj pogled na reševanje problematike (razvidno iz dopisa poslancem z dne 22. 10. 2013 – dokaz A50). Pred sprejetjem ZPSVIKOB-1 je navedeno društvo pozvalo Banko Slovenije, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za pravosodje h kompromisni rešitvi (razvidno iz elektronske pošte z dne 24. 10. 2013 – dokaz A50 in elektronske pošte z dne 10. 3. 2013 – dokaz A50). V odgovoru na osnutek zakona je navedeno društvo opozorilo na številne pravne pomanjkljivosti ter je pripravilo svoj predlog Zakona o poravnavi in ga poslalo v proučitev Ministrstvu za finance (dokaz A50).
 7. Tudi VZMD je že pred sprejemom novele ZBan-1L dne 26. 9. 2013 objavilo sporočilo za javnost o razlastitvi malih vlagateljev v španski banki Bankia ter razmere primerjalo z NKBM d.d. (dokaz A25). Potem ko je Vlada RS dne 10. 10. 2013 v Državni zbor RS poslala v obravnavo po nujnem postopku predlog Zakona o spremembah Zakona o bančništvu (ZBan-1L), je to združenje 14. 10. 2013 objavilo in razposlalo sporočilo za javnost, v katerem je opozorilo na retroaktivni radikalni poseg v pravice imetnikov obveznic slovenskih bank in izrazilo resen dvom o skladnosti predloga z Ustavo RS (dokaz A26). Za tem je VZMD dne 11. 11. 2013 vsem imetnikom podrejenih in hibridnih obveznic na domače naslove poslalo pismo (dokaz A27) in jih povabilo k podpisu sporazuma o ukrepih za zadržanje oziroma razveljavitev sporne novele ZBan-1L (dokaz A28) ter nato preko Odvetniške pisarne Kunič v imenu 250 malih imetnikov podrejenih obveznic slovenskih bank dne 4. 12. 2013 vložilo prvo pobudo za oceno ustavnosti ZBan-1L, kar sta predstavila njen predsednik in odvetnik Miha Kunič dan za tem tudi na novinarski konferenci (dokaz A29). Nadalje je to združenje dne 11. 12. 2013 vložilo še drugo pobudo za oceno ustavnosti ZBan-1L (dokaz A30), dne 17. 12. 2013 pa še dopolnitve pobude (dokaz A31). V maju 2014 je združenje preko odvetnice Tamare Kek vložilo še eno pobudo za oceno ustavnosti ZBan-1L (dokaz A32). Ta problematika pa je bila predstavljena tudi na mednarodnih konferencah v Bruslju, na Dunaju, v Frankfurtu, Madridu, Monaku, Parizu ter širom Evrope krovnim organizacijam, kot so Evropska federacija investitorjev in uporabnikov finančnih storitev – BETTER FINANCE, Svetovna federacija investitorjev – WFI, Konvencija neodvisnih finančnih svetovalcev – CIFA, kar je razvidno iz prispevkov⁶). VZMD in njegovi

6 <https://www.vzmd.si/novice/monte-carlo-z-odmevnim-predavanjem-predsednika-vzmd-na-14-mednarodnem-forumu-neodvisnih-financnih-svetovalcev-ter-srecanjem-s-knezom-monaka-se-izteka-5-letosnja-turneja-poslovno-investitorskih-programov-vzmd>.

<https://www.vzmd.si/novice/pariz-najvisji-predstavniki-evropskih-zdruzenj-investitorjev-z-zanimanjem-sprejeli-poglobljeno-predstavitev-ddr-kotnika-in-mag-verbica-o-bail-in-posegih-v-eu-ob-izjemnem-cudenju-nad-unikatno-radikalnimi-naravnost-katastrofalnimi-pose>.

<https://www.vzmd.si/novice/new-york-predsednik-vzmd-danes-kot-vabljeni-govorec-na-letni-konferenci-mednarodne-mreze-pravnih-pisarn-ifln-zastopnikov-investitorjev-z>

predstavniki so se oglašali in razkrivali številne momente razlastitve, ki širši javnosti in medijem niso bili znani (kot na primer razkritje elektronskega sporočila Guvernerja Banke Slovenije (dokaz A35), domnevna nezakonitost cenitev (dokaz A36), javno soočenje Guvernerja BS in člana strokovnega sveta združenja ddr. Tadeja Kotnika, dokazi, pridobljeni v korespondenci člana strokovnega sveta združenja dr. Petra Glaviča z Evropsko centralno banko, da cenitve niso del arhivov Evropske centralne banke ipd.). Navedlo je tudi, da je hkrati dalj časa vodilo prizadevanja za razkritje tajnih odločb, ki so bile osnova za izbrise. VZMD se je tudi samo povežalo s številnimi drugimi civilno-družbenimi skupinami (Civilna iniciativa »Razlaščeni delničarji NKBM«, Sinteza-KCD itn.) ter sodelovalo na različnih javnih tribunah, obravnavah v Državnem zboru RS in Državnem svetu RS, pri pripravah različnih analiz. Za pomoč se je obrnilo tudi na Varuha človekovih pravic, pisalo takratnemu predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu (seznam spletnih povezav izbranih objav in medijskih prispevkov - dokaz A37), predsednikom vsakokratnih Vlad RS. Predsednik združenja je na problematiko v zvezi z razlaščenimi vlagatelji opominjal tudi ob nastopih predstavnikov Slovenije v tujini (na primer na nastopu predsednice Vlade RS mag. Alenke Bratušek na OECD v Parizu – dokaz A38, na nastopu Guvernerja Banke Slovenije dr. Boštjana Jazbeca na mednarodni konferenci Mednarodnega denarnega sklada (IMF) v Varšavi (dokaz A39), na nastopu Komisarja za euro in socialni dialog ter finančno stabilnost, finančne storitve in unijo kapitalskih trgov Valdisa Dombrovskisa na mednarodni konferenci v Bruslju (dokaz A40)) in je od leta 2013 dalje vseskozi ažurno poročalo o celotnem dogajanju, povezanemu z razlastitvami vlagateljev v slovenske banke, o čemer je priložilo seznam izbranih objav, ki prikazujejo obsežen angažma tega združenja na področju zastopanja interesov nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (dokaz A41). Tudi to združenje je pripravilo predlog Zakona o ureditvi položaja razlaščenih vlagateljev v slovenske banke (dokaz A48), ki ga je tudi javno predstavilo (dokaz A34).

8. VZMD je izkazalo, da je mednarodno vpeto ter aktivno sodeluje v številnih evropskih in mednarodnih organizacijah ter pri številnih mednarodnih dogodkih. Med drugim je član oziroma partner Evropske federacije investitorjev in uporabnikov finančnih storitev (BETTER FINANCE), Svetovne federacije investitorjev (WFI) in Foruma neodvisnih finančnih svetovalcev (CIFA), kar je sodišče ugotovilo na podlagi predlaganih vpogledov na spletnih straneh navedenih mednarodnih organizacij, iz katerih tudi izhaja, da je predsednik tega združenja član Strokovne posvetovalne skupine uporabnikov finančnih storitev

vsega-sveta-po-uspesni-gospodarski-delegaciji-v-iranu-tokrat-v-svetovnem-financnem-centru-z-ugle.

<https://www.vzmd.si/novice/world-law-congress-v-madridu-s-preko-2-000-visokimi-udelezenci-iz-130-drzav-ob-aktivnem-sodelovanju-vzmd-krepitvi-mednarodnih-stikov-in-predstavitvi-unikatnega-bail-in-oskodovanja-vlagateljev-v-slovenske-banke>.

pri Evropski komisiji (FSUG), Posvetovalne skupine Stalnega odbora za zaščito vlagateljev (IPSC) pri Evropskem organu za vrednostne papirje in trge (ESMA), Izvršnega odbora Evropske federacije investitorjev in uporabnikov finančnih storitev (BETTER FINANCE), Izvršnega odbora Svetovne federacije investitorjev (WFI), ki je oškodovanje v slovenskih bankah predstavil na različnih mednarodnih prireditvah, med drugim na Forumu neodvisnih finančnih svetovalcev (CIFA) v Monaku leta 2016, Generalni skupščini BETTER FINANCE v Parizu leta 2015, Letni konferenci Mednarodne mreže pravnih pisarn, zastopnikov združenj investitorjev (IFLN) v New Yorku leta 2014 ter na »Svetovnem kongresu prava« - 26. bienalni kongres Svetovnega združenja pravnikov v Madridu leta 2019 (kar je sodišče ugotovilo z ogledom spletnih strani, navedenih v opombi št. 6).

9. Sodišče tako ugotavlja, da sta obe združenji izkazali izjemne aktivnosti, ki sta jih opravili z ozaveščanjem glede kršitve, ter aktivnosti, usmerjene v prostovoljno prenehanje kršitev in prostovoljno povrnitev oškodovanj s strani povzročitelja v slovenskem prostoru, pri čemer pa je VZMD, za razliko od Društva MDS, izkazalo, da je opravilo številne navedene aktivnosti tudi v tujini, v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih dogodkih.

10. O kriteriju iz 4. in 5. alineje drugega odstavka 5. člena ZKoliT, to je aktivnosti, ki jih je združenje opravilo glede priprave kolektivne poravnave ali kolektivne tožbe, glede organiziranja oškodovancev, komuniciranja z njimi ter glede števila oškodovancev, ki je podprlo njegove aktivnosti glede konkretnega primera množičnega oškodovanja, je Društvo MDS navedlo, da zaradi postopka imenovanja odbora za izdelavo predhodnega mnenja, o čemer še ni odločeno, še ni pozivalo oškodovancev o nameri vložitve kolektivne tožbe oziroma poravnave, vendar vseskozi išče kompromisne rešitve brez nepotrebnih dolgotrajnih sodnih postopkov. VZMD je glede navedenih aktivnosti in števila oškodovancev, ki je te aktivnosti podprlo, navedlo, da je v enajstih letih uporabilo vsa razpoložljiva pravna sredstva za zaščito pravic nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Poleg pobud za oceno ustavnosti je dne 2. 1. 2014 preko Odvetniške pisarne Kunič v imenu 293 imetnikov podrejenih obveznic treh slovenskih bank na Upravnem sodišču v Ljubljani vložilo tožbe proti Banki Slovenije, s katerimi je izpodbijalo ukrep izbrisa podrejenih obveznic (kar izhaja iz predloženega sporočila za javnost - dokaz A42). Kot je razvidno iz sporočila za javnost (dokaz A43), je navedeno združenje vložilo tudi tožbe neposredno proti komercialnim bankam, s katerimi je sodišču predlagalo, da ugotovi ničnost vpisa poenostavljenega zmanjšanja in hkratnega povečanja osnovnega kapitala bank. Preko odvetnice Tamare Kek je to združenje dne 2. 2. 2015 na Ustavno sodišče RS vložilo tudi Predlog za izdajo začasne odredbe o prepovedi prodaje NKBM d.d., da bi tako preprečilo nepopravljive posledice (izguba možnosti vračila delnic razlaščenim vlagateljem). V letih 2016 in 2017 so bile vložene tudi odškodninske tožbe zoper komercialne banke in Banko Slovenije (razvidno iz prispevka - dokaz

A44), kjer je VZMD sodelovalo z odvetniki iz Odvetniške pisarne Jereb in Odvetniške pisarne Senica & partnerji. Prav tako je to združenje vložilo tudi naznanilo suma kaznivega dejanja zoper NLB d.d. in njeno upravo, kakor tudi kazensko ovadbo zoper Banko Slovenije, kar izhaja iz sporočila za javnost (dokaz A45), preko odvetnika mag. Aleša Kaluže pa so bili vloženi tudi premoženjskopравни zahtevki (dokaz A46). Prav tako je navedeno združenje pripravilo predlog Zakona o ureditvi položaja razlaščenih vlagateljev v slovenske banke, ki ga je predstavilo na novinarski konferenci 20. 7. 2016 (dokaz A47 in A48), ter aktivno sodeluje na zakonodajnem področju. Tako je med drugim dne 8. 5. 2024 na seji Odbora za finance podalo argumentirane predloge amandmajev k noveli Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) ter ZPSVIKOB⁷.

11. VZMD je navedlo, da je izvedlo številne akcije, kjer je pozivalo nekdanje imetnike kvalificiranih obveznosti bank, da podpišejo pooblastila odvetnikom, s katerimi se je dogovorilo, da bodo aktivno zastopali interese razlaščenecv (na primer pismo nekdanjim imetnikom - dokaz A28, dokaz A30 in A44). Število posameznikov, ki so v posledici njegovih prizadevanj pristopili k odvetnikom, presega število tistih, ki so se za podporo obrnili tudi neposredno na VZMD (343 razlaščenih vlagateljev glede pobude za oceno ustavnosti ZBan-1L, 140 razlaščenih vlagateljev glede odškodninskih tožb zoper komercialne banke in Banko Slovenije, še 88 razlaščenih vlagateljev pa glede premoženjskopravnih zahtevkov, kar je izkazano s predloženimi sporočili za javnost - dokazi A29, A30, A31, A32, A42, A43, A46).
12. Nadalje je sodišče presojalo kriterij medijskega nastopanja in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrjevani kršitvi pravic in svoji nameri, da vložijo kolektivno odškodninsko tožbo, morebitna nasprotja med posameznimi podskupinami v okviru skupine, obstoj in aktivnosti drugih upravičenih oseb ter morebitne izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov. Obe združenji sta izkazali medijsko nastopanje in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrjevani kršitvi pravic. Društvo MDS je predložilo izbor številnih medijskih objav (to je poročil, obvestil in sporočil za javnost, objavljenih na spletni strani <https://www.skupaj.si> - dokazi A51, seznam izbranih številnih medijskih prispevkov, in sicer klipingi 1. del – dokazi A52 in klipingi 2. del – dokazi A53), dodatno pa je kot dokaz o njegovem razširjanju informacij o zatrjevani kršitvi pravic predložilo tudi Delničarski priročnik (dokaz A54), s katerim je navedeno društvo na poljudni način poskrbelo za informiranje in izobraževanje, saj je, kot je to društvo navedlo, bil razdeljen v nekaj manj kot 500.000 poštnih nabiralnikov fizičnih oseb, 3.000 izvodov tega priročnika pa je bilo poslanih vsem javnim, šolskim in univerzitetnim knjižnicam. Tudi VZMD je predložilo

⁷ <https://www.vzmd.si/novice/drzavni-zbor-vzmd-na-danasnji-redni-in-jutrisnji-nujni-seji-odbora-za-finance-z-argumentiranimi-predlogi-amandmajev-k-noveli-zakona-o-trgu-finančnih-instrumentov-ztfi-ter-zakonu-o-razlaščenih-imetnikih-obveznic-in-delnic-pre-saniranih-slovenskih-bank-zpsvikob>.

dokaze o njegovih številnih nastopih v medijih in o številnih prispevkih na temo bančnih izbrisov in nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (seznam medijskih objav s spletnimi povezavami na 28 straneh - dokazi A49). Je pa VZMD za razliko od Društva MDS pojasnilo in izkazalo izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov.

13. VZMD je namreč vložilo tudi odškodninske kolektivne tožbe zoper Telekom Slovenije, d.d., A1 Slovenija, d.d., Telemach Slovenija d.o.o. in T-2 d.o.o., kar je razvidno iz registra kolektivnih tožb, v katerega je sodišče vpogledalo. To združenje se tudi ukvarja z zaščito pravic manjšinskih delničarjev v primerih njihovih izključitev oziroma iztisnitev iz delniških družb. Kot je navedlo, je doslej sprožilo in zaključilo več deset postopkov sodnih preveritev oziroma določitev primerne denarne odpravnine. Postopke iz naslova iztisnitev z dodatno denarno odpravnino je VZMD doslej že uspešno zaključilo v številnih primerih, ki jih je navedlo v svoji vlogi z dne 6. 11. 2024, kot na primer v družbah HIT Alpinea, d.d. (HIT, d.d.), Ilirija, d.d. (Janez Rozman), KD GROUP, d.d. (KD, d.d.), Kompas, d.d. (Triglav Investment Holding, d.o.o.), Kompas Hoteli Bled, d.d. (Hotel Slon, d.o.o.), RTC Krvavec, d.d. (Alpska investicijska družba, d.o.o.), SCT, d.d. (Delfi, d.d.), Kovinoplastika Lož (KJK), Terme 3000, d.d. (Sava, d.d.), Trimo, d.d. (European Architectural System). Po mnenju sodišča tudi ti postopki iztisnitev manjšinskih delničarjev predstavljajo eno izmed oblik uveljavljanja kolektivnih zahtevkov.
14. Na podlagi obrazloženega sodišče glede reprezentativnosti daje prednost VZMD, ker bo na podlagi zgoraj opisanih kriterijev lahko bolje zastopalo nekdanje imetnike kvalificiranih obveznosti bank, predvsem zaradi dosedanjih izkušenj pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov, izkazane primernosti človeških virov, pravnega znanja in mednarodnega udejstvovanja. Z vidika presojanja kriterijev oziroma okoliščin, ki so določene v drugem odstavku 5. člena ZKotT, bo VZMD po mnenju sodišča ustrezen zastopnik skupine, ki bo deloval pošteno in primerno ter v najboljšem interesu njenih članov. Nenazadnje je Društvo MDS zmoglo predlagati le enega kandidata, medtem ko je VZMD predlagalo potrebne tri kandidate za člane odbora.
15. VZMD od leta 2007 dalje deluje v pravnoorganizacijski obliki zavoda. V skladu z drugim odstavkom 1. člena Zakona o zavodih (ZZ) so zavodi organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička. Tako je VZMD že po svoji pravnoorganizacijski obliki neprofitno združenje.
16. Sodišče še dodaja, da ni moglo ugoditi predlogu Društva MDS, da se razširi število predlaganih strokovnjakov za odbor s strani reprezentativnega združenja na štiri člane ali da se obe reprezentativni združenji povežeta in predlagata

skupno tri strokovnjake. V skladu s prvim odstavkom 24. člena ZPSVIKOB-1 ima odbor sedem članov, od katerih sodišče imenuje tri na predlog reprezentativnega združenja. Navedeno zakonsko določilo je jasno in sodišče nima možnosti odločanja o primernosti števila članov, ki jih predlaga reprezentativno združenje. Prav tako ni zakonske podlage, da bi sodišče določilo obe združenji skupaj za reprezentativno združenje, saj je v drugem odstavku 23. člena ZPSVIKOB-1 jasno določeno, da se v primeru, če predlog za izdelavo predhodnega mnenja poda več reprezentativnih združenj, za reprezentativno združenje za potrebe izvajanja tega člena in 24. člena ZPSVIKOB-1 šteje tisto, ki je najbolj reprezentativno glede na kriterije, ki jih določa ZKoliT, kar pa pomeni, da lahko sodišče določi za reprezentativno le eno interesno združenje.

PRAVNI POUK:

1. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba v roku 15 dni od vročitve sklepa. Pritožbo je treba vložiti pri Okrožnem sodišču v Mariboru, Sodna ulica 14, 2503 Maribor. Pritožba se vložiti pisno v enem izvodu. Če se pritožba pošlje po pošti priporočeno, se šteje dan oddaje na pošto za dan izročitve sodišču.
2. Pritožba mora obsegati: navedbo sklepa, zoper katerega se vlaga; izjavo, da se sklep izpodbija v celoti ali v določenem delu; pritožbene razloge in podpis pritožnika. Če se pritožba vložiti po pooblaščenju, mora ta biti odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit (tretji odstavek 87. člena ZPP), sicer bo sodišče pritožbo kot nedovoljeno zavrglo (drugi odstavek 89. člena ZPP). V postopku s pritožbo se ne uporabljajo pravila 108. člena ZPP o dopolnitvi nepopolne vloge.
3. Ob vložitvi pritožbe je treba plačati sodno takso. Če sodna taksa ob vložitvi pritožbe ni plačana in je pritožnik ne plača v roku, ki mu ga z nalogom naloži sodišče, ter ni pogojev za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je pritožba umaknjena (tretji odstavek 105.a člena ZPP).

Maribor, 24. december 2024

Okrožna sodnica svétnica:

Anita Bastl